

IV.

Notitser om Familien Clauson-Kaas og om Henrik Fuirens Svirgerson
F. Moldenhøver.

Meddelte af **Frantz C. Kiær.**

Følgende Oplysninger, som jeg har samlet under Udarbejdelsen af en Fortsættelse af »Norges Læger«, kunne maaske fortjene at offentliggjøres:

1. *Clauson-Kaus.*

I dette Tidsskrifts 5te Bind, Side 289 anføres under 1. L., at Konrad Clauson, Eier af Bærums Jernværk, døde 1786. Ifølge Asker's Ministerialbog døde han 20 Mai 1785, 32 Aar gammel.

Under 3. II. 2. Eleonore Clauson-Kaas, f. 1778 ¹⁰/₁₁, † i Kristiania 1833 ¹¹/₉. (Efter Kjær i Norges Læger † 1823).

Hun er ifølge Asker's Ministerialbog og den i den norske Enkekasse beroende Daabsattest født 20. November 1778 og døbt i Haslums Annexkirke 19. Decbr. s. A. Det kan vel altsaa heller ikke være rigtigt, naar hendes Mand, Professor Thulstrup, i 1818 i en i Enkekassen beroende Attest angiver, at hun er født den 22. Novbr. 1778. Hun døde paa Ladegaardsøen ved Kristiania 11. Septbr. 1823 (ikke 1833), i sit 45de Aar, ifølge et i Christiania Intelligentssedler for ¹⁵/₉ 1823 No 74 af hendes Mand indrykket Avertissement. I en Embedsprotokol i Enkekassen for 1824 staar ogsaa Thulstrup opført som Enkemand.

2. *Henrik Fuirens Svirgerson Mons. Frans Moldenhøver.*

Om den i samme Bind af Tidsskriftet, Side 145, omtalte Mons. F. Moldenhøver indeholder et Brev, dateret ¹⁰/₈ 1878, fra Kjøbmand, Hotelvært Frederik (Frantzen) Holst († i Holmestrand ²⁵/₈ 1882, 92 Aar gammel) følgende Oplysninger:

Frantz Caspar Moldenhøver var født 18. August 1686 i en liden Kjøbstad i Bagpommern ved Navn Köstin. Han blev holdt til Bogen indtil sit 20de Aar, da hans Fader Peder Moldenhøver døde 14. Januar 1706.

• Frantz Casper Moldenhøvers Moder, Sara Stephansen, satte

ham da i Lære hos »den kunsterfarne og meget berømte Chirurg Eberhardt Elenhoff« i Dantzic, hos hvem han var i 3 Aar og blev gjort til Svend; men da Pesten derpaa begyndte at grassere i Dantzic, forlod han dette Sted og gik med et Skib til Kjøbenhavn, hvor han ankom 1709. — Efter 7 Ugers Quarantaine gik han til Kongens Livchirurg Dr. Buchwald¹⁾, som havde Ordre til at antage Chirurger til Orlogsflaaden, der blev udrustet i Anledning af Krigen mellem Danmark og Sverige. — F. C. Moldenhouer antoges til Undermester paa Orlogsskibet Fyen (52 Kanoner) med en Løn af 6 Spdr. (sic) pr. Maaned.

Efterat Landsætningen i Skaane var foregaaet, kom Flaaden igjen til Kjøbenhavn og blev alle Skibschirurgerne aftakkede med den fortjente Gage i 4 Maaneder. — Derpaa kom han i Tjeneste hos en Regimentsfeltkjær Øgar, hvis Oberst Chr. Pipping laa med sit Regiment i Skaane. Hos Øgar varede Ansættelsen blot en Maaned, da Armeen efter Slaget ved Helsingborg Fastelavns Mandag 1710 maatte retirere tilbage til Sjælland. Syg kom han nu til Kjøbenhavn og laa der 5 Uger i en heftig Feber.

Da han havde gjenvunden sin Sundhed, ansattes han paany paa Orlogsflaaden, hvor han gjorde Tjeneste indtil Fredsslutningen i 1720. De sidste 7 Aar var han Obermester paa Fregatten Søridderen.

Da han var bleven fri af Kongens Tjeneste, reiste han til Laurvik, hvor han forlovede sig med Henrik Fiuren (sic) Datter Else og blev gift med hende 21²⁾ Novbr. 1720; boede i Laurvik i 9 Aar, indtil han den 14. Februar 1729 flyttede til Holmestrand med Kone og 2 Børn, hvoraf en Datter ved Navn Sara³⁾, født 14. Decbr. 1726, blev gift med Frederik Christensen Holst⁴⁾ 22. Januar 1756. Hun var den 3^{die} af 10 Børn.

Denne Mand (o: Moldenhouer), der gik under Navn af Mester Frantz, døde i Holmestrand 26. Novbr. 1755 og hans Kone, Else,

¹⁾ Professor, Dr. med. Johannes de Buchwald (f. 1658, † 1738).

²⁾ 20de ifølge l. c. Side 145.

³⁾ Født i Laurvik, † i Holmestrand 1793 ²⁹/₁.

⁴⁾ Skipper og Handelsborger i Holmestrand, f. der 1727 ⁷/₄, † der 1785 ¹⁶/₇.

f. Fiuren, — Else Mester Frantz's var født i Laurvik 21. August 1702 — døde i Holmestrand i Octb. 1779.

Portraiter af »Mester Frantz« og »Else Mester Frantz's« findes endnu i Familiens Besiddelse.

F. C. Holst og Sara, f. Moldenhouer, have efterladt sig en talrig Efterslægt, hvoriblandt Sønesønnen, Professor ved Frederiks Universitet i Christiania, Dr. med Frederik Holst (f. 1791 ^{14/8}, † 1871 ^{4/6}).

V.

Nogle unge Adels Sønners Alder og Fødested.

Ved Adjunkt D. H. Wulff.

I Aalborg Bisparkiv findes i en Pakke Breve af forskjelligt Indhold til flere Biskopper et latinsk Brev af 16. Jan. 1624 fra Mads Jenssøn Holm, Præst i Tæbring paa Mors, til Biskop Christian Hansen i Aalborg, hvori bl. a. forekommer følgende Sætning: »Schedulas nominum et ætatum puerorum nobilium apud nos secundum petitionem tuam tibi mitto, sed vereor nimis sero, sed tamen quam cito potui.« I Henhold hertil fremsendte han, uden at der foreligger yderligere Oplysninger om Anledningen til, at Biskoppen har forlangt disse Opgivelser, tre mindre Meddelelser fra Mors, medens der tillige i Brevet nu findes indlagt en lignende, noget længere fra Ugilt i Vendsyssel. De lyde saaledes:

1.

Velbiurdig Hartuig Bille till Damsgaard, liggindis i Outrup Sogn vdi Morssoe, med sin kiere Husfru, Frue Anne Kaass, haffuer en vng Søn tilsammen. hider Niels Bille, oc var nu paa Christi Aabenbarelsis Dag sist forleden fire Aar gammel. Att saa er, vindner jeg Madz Jenssøn Holm, Gudz Ords Thiener til fornø Outrup Sogn oc hindis Annexer med egen Haand. Datum Tæbring then 16 Janvarij Aar 1624.

Madz Jenssøn Holm.

Egen Haand.